

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [da](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

duński

Swipe to change

Rodzaje zawodów prawniczych

Dania

Na niniejszej stronie przedstawiono przegląd zawodów prawniczych w Danii.

Prokuratorzy

Organizacja

Duńska Prokuratura podlega ministrowi sprawiedliwości, który sprawuje nadzór nad pracą prokuratorów. W skład prokuratury wchodzi Dyrektor Prokuratury, prokuratorzy i komendanci policji.

Dyrektor Prokuratury (prokurator generalny) występuje w sprawach przed Sądem Najwyższym, a ponadto uczestniczy w rozprawach przed **Komisją ds.**

Rewizji Spraw Karnych.

Prokurator generalny jest zwierzchnikiem pozostałych prokuratorów i nadzoruje ich pracę. Rozpatruje on również skargi na decyzje prokuratorów w pierwszej instancji.

Rola i obowiązki

Zadania i organizacja **prokuratury** zostały opisane w części 10 (art. 95-107) **duńskiej ustawy o wymiarze sprawiedliwości**. Obowiązkiem prokuratury jest ściganie przestępstw zgodnie z ustawą, we współpracy z policją. Artykuł 96 ust. 2 nakłada na prokuraturę wymóg prowadzenia postępowania z szybkością podyktowaną charakterem sprawy. W związku z tym prokuratura musi dopilnować, by wnieść oskarżenie przeciwko sprawcom podlegającym karze, a nie niewinnym osobom (zasada obiektywizmu).

Sześciu prokuratorów regionalnych prowadzi sprawy karne – odwołania i sprawy z udziałem ławy przysięgłych – przed sądami wyższymi oraz nadzoruje prowadzenie postępowania karnego przez komendantów policji. Ponadto prokuratorzy regionalni rozpatrują skargi na decyzje komendantów policji dotyczące ścigania przestępstw. Wreszcie prokuratorzy zajmują się sprawami o odszkodowania w związku z postępowaniem karnym oraz rozpatrują skargi na policję.

Prokurator ds. poważnej przestępczości gospodarczej odpowiada za ściganie poważnych przestępstw finansowych na terenie całego kraju.

Naczelną prokuraturę ds. poważnej przestępczości międzynarodowej odpowiada za ściganie przestępstw międzynarodowych popełnionych za granicą.

Należą do nich m.in. zbrodnie ludobójstwa, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne.

Komendanci policji występują w charakterze oskarżycieli przed sądami grodzkimi (w pierwszej instancji), stąd też, oprócz zarządzania policją, odpowiadają za dochodzenia i śledztwa prowadzone przez jednostkę terenową policji, oraz za czynności jednostki terenowej prokuratury.

Sędziowie

Organizacja

Duńska Rada ds. Powoływania Sędziów przedkłada **ministrowi sprawiedliwości** zalecenia w sprawie powołań na wszystkie stanowiska sędziowskie z wyjątkiem stanowiska prezesa Sądu Najwyższego. W praktyce Minister Sprawiedliwości zawsze przychylił się do zaleceń Rady.

Sprawy dyscyplinarne dotyczące sędziów i pozostałego personelu prawnego zatrudnianego przez sądy rozpatruje

sąd dyscyplinarny dla kadr wymiaru sprawiedliwości.

Duński Sąd Administracyjny odpowiada ogólnie za szkolenie i kształcenie personelu prawnego sądów.

Rola i obowiązki

Zasadniczo **sędziowie zawodowi** w Danii nie specjalizują się w poszczególnych dziedzinach prawa. Mogą zajmować stanowiska stałe lub tymczasowe („konstitueret”). Sędziowie asystenci i sędziowie zastępcy zwykle rozpatrują mniej skomplikowane sprawy (np. sprawy wniesione przez komorników).

Ławnicy, poza kilkoma istotnymi wyjątkami, uczestniczą we wszystkich postępowaniach karnych rozpoznawanych przez sądy pierwszej i drugiej instancji. W sprawach cywilnych rozpoznawanych w pierwszej i drugiej instancji do udziału mogą zostać zaproszeni biegli asesorzy, nie będący sędziami zawodowymi.

Ławnicy i biegli asesorzy powoływani są na okres czterech lat.

Prawnicze bazy danych

Więcej informacji można znaleźć:

na ogólnie dostępnej stronie **Duńskiego Stowarzyszenia Sędziów**

na stronie internetowej **Stowarzyszenia Sędziów Asystentów**

Organizacja zawodów prawniczych: prawnicy

Adwokaci

Prawnicy prowadzący praktykę prywatną

Duńskie **Towarzystwo Prawa i Palestry** utworzono w 1919 r. Obligatoryjnie należą do niego wszyscy duńscy prawnicy (advokater).

Prawnik zatrudniony na etacie i aplikanci prawnicy

FAAF jest zrzeszeniem prawników zatrudnionych na etacie i aplikantów prawniczych, należącym do struktur duńskiego stowarzyszenia prawników i ekonomistów (DJØF). DJØF to największy duński związek zawodowy i organizacja reprezentująca interesy studentów oraz pracowników w różnych dziedzinach prawa, administracji, zarządzania państwem, nauki, oświaty, komunikacji, ekonomii, polityki i nauk społecznych. Zrzesza on około 50 000 członków pracujących w tych dziedzinach. FAAF ma około 1 500 członków, z czego 900 to prawnicy zatrudnieni w prywatnych kancelariach.

Wewnętrzni doradcy prawni

Prawnicy wewnętrzni należą nie tylko do Towarzystwa Prawa i Palestry, lecz mogą także zdecydować się na członkostwo w stowarzyszeniu wewnętrznych doradców prawnych (Danske Virksomhedsjurister – DVJ). Obecnie około dwóch trzecich członków stowarzyszenia DVJ posiada świadectwa uprawniające

do prowadzenia praktyki prawniczej. Ogólnie DVJ reprezentuje interesy zawodowe wewnętrznych doradców prawnych. Działa również na rzecz większego uznania i zrozumienia statusu oraz rosnącego znaczenia wewnętrznego doradcy prawnego dla społeczności biznesowej, władz, organizacji pozarządowych i ogółu społeczeństwa. DVJ należy do struktur **Europejskiego Stowarzyszenia Prawników Przedsiębiorstw** (ECLA).

Prawnicy prowadzący prywatne praktyki a prawnicy wewnętrzni

W Danii **wewnętrzni radcy/doradcy prawni** posiadający świadectwa uprawniające do prowadzenia praktyki prawniczej podlegają dokładnie tym samym przepisom, co prawnicy prowadzący prywatne praktyki. Ustawa o wymiarze sprawiedliwości nie wprowadza rozróżnienia między tymi dwiema kategoriami prawników – wszyscy oni należą do Duńskiego Towarzystwa Prawa i Palestry.

W ogólnym ujęciu oznacza to, że prawnicy wewnętrzni – w odniesieniu do kodeksu etyki prawniczej, tajemnicy zawodowej, poufności stosunków klient-prawnik, ochrony tajemnicy zawodowej itp. – posiadają taki sam status prawny jak pozostali prawnicy. Rozszerzono jednakże zakres podmiotowy kodeksu etyki, aby nie pozostawiać wątpliwości co do jego zastosowania wobec prawników wewnętrznych, dodając poprawki obejmujące szczególne warunki ich pracy.

Stąd też ochronę tajemnicy zawodowej prawników wewnętrznych regulują te same przepisy, co stosowane wobec prawników prowadzących prywatną praktykę. Jednakże kwestia tego, czy próg stosowany wobec prawników wewnętrznych będzie taki sam jak stosowany wobec pozostałych prawników, czy też niższy, zostanie dopiero rozstrzygnięta przez sądy.

Jedyny wyjątek w kwestii równości statusu prawnego dotyczy grup podmiotów, które prawnik wewnętrzny może reprezentować na podstawie świadectwa uprawniającego do uprawiania zawodu prawnika. Prawną dopuszczalność działania jako prawnik wewnętrzny uważa się za dorozumiane odstępstwo od art. 124 ustawy o wymiarze sprawiedliwości, regulującego kwestię dla jakich firm prawnik może pracować.

W związku z tym, jeżeli prawnik wewnętrzny nie prowadzi prywatnej praktyki niezależnie od zatrudnienia na etacie, może używać tytułu prawnika wyłącznie reprezentując spółkę lub organizację go zatrudniającą. Oznacza to, że jeśli pracodawca zwraca się do wewnętrznego prawnika o poradę prawną na rzecz klienta lub członka swojej organizacji, to w takich okolicznościach doradca nie może posługiwać się tytułem prawnika, chyba że prawnik wewnętrzny prowadzi prywatną praktykę niezależnie od zatrudnienia i podejmuje się obsługi klienta lub członka organizacji pracodawcy w ramach prywatnej praktyki. Jeżeli jednak wewnętrzny prawnik nie prowadzi praktyki prawniczej niezależnie od zatrudnienia i udzieli porady prawnej klientowi lub członkowi organizacji pracodawcy będącemu konsumentem, a porada zostanie udzielona w celu komercyjnym, to ustawa o poradach prawnych znajdzie zastosowanie do działalności prawnika wewnętrznego, z jednym wyjątkiem: nie stosuje się do porad prawnych udzielanych przez związki zawodowe lub organizacje pozarządowe. Wyjątek ten jest uzasadniony faktem, że taka porada nie jest udzielana w celu komercyjnym i ogólnie uważa się ją za usługę dodatkową do zwykłej obsługi członków, związaną z celem działalności związku.

Do porady prawnej udzielonej indywidualnemu klientowi przez pracownika związku zawodowego (który posiada świadectwo uprawniające do uprawiania zawodu prawnika) stosuje się zatem ogólne zasady wynagrodzeń w stosunkach pozaumownych, jedynie pośrednio uregulowane w duńskim kodeksie etyki prawniczej. Zgodnie z art. 126 ust. 4 ustawy o wymiarze sprawiedliwości, prawnik nie może (również poza zawodową działalnością w dziedzinie prawa) dopuścić się czynu niegodnego prawnika w sprawach biznesowych lub finansowych.

Ustawa o poradach prawnych

Od lipca 2006 r. porady prawne udzielane klientom w celach komercyjnych są objęte odrębnymi przepisami – bez względu na wykształcenie doradcy prawnego. Wyraźnie przewidziano, że ustawy nie stosuje się do porad prawnych udzielanych przez prawników w ramach ich niezależnej praktyki prawniczej. Nie stosuje się jej również do porad prawnych udzielanych przez związki zawodowe lub organizacje pozarządowe, gdyż celu takich porad nie uważa się za komercyjny (zob. wyżej). Ponadto porady prawne udzielane przez instytucje finansowe są wyłączone z zakresu stosowania ustawy, jako że instytucje finansowe stosują kodeksy etyczne wydane przez ministra gospodarki i spraw gospodarczych.

Jak jednak wspomniano, nie jest to tożsame ze stwierdzeniem, że porada prawna udzielona przez osobę posiadającą świadectwo uprawniające do uprawiania zawodu prawnika nie jest regulowana ustawą. Jeśli wewnętrzny radca prawny posiadający świadectwo uprawniające do uprawiania zawodu prawnika udzieli porady klientowi (czyli stronie innej niż jego pracodawca), choć nie posiada odrębnej praktyki prawnej, to usługa ta będzie objęta zakresem ustawy o poradach prawnych, o ile uznaje się ją za udzieloną w celu komercyjnym.

Podstawowe postanowienia ustawy o doradcach prawnych są następujące:

doradca prawny musi postępować zgodnie z kodeksem etyki. Oznacza to rzetelne, sumienne i staranne wykonywanie powinności zawodowych, z należytą dbałością o interes klienta. Porad należy udzielać tak szybko, jak to konieczne;

umowy o udzielenie porady prawnej powinny mieć formę pisemną;

doradca prawny nie ma obowiązku zawarcia ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywanego zawodu, lecz zapis o tym powinien zamieścić w umowie o poradę prawną;

doradca prawny ma obowiązek poinformować klienta o cenie porady prawnej;

doradca prawny nie może przyjmować majątku powierniczego;

doradca prawny nie może udzielić pomocy klientowi, jeżeli ma określony interes osobisty lub finansowy w rozstrzygnięciu sprawy;

doradca prawny stosuje kodeks etyki wydany przez ministra sprawiedliwości. Nadzór nad przestrzeganiem norm prawnych i norm kodeksu etyki przez doradców prawnych sprawuje Rzecznik Praw Konsumentów.

Prawnicze bazy danych

Informacje te znajdują się na stronie [Duńskiego Towarzystwa Prawa i Palestry](#).

Strona zawiera informacje o duńskim zawodzie prawnika w języku angielskim, jak również – w języku duńskim – spis prawników prowadzących praktykę.

Inne zawody prawnicze

Organizacje udzielające nieodpłatnych porad prawnych

Na całym terytorium Danii działają „**kliniki prawa**”. Każda osoba poszukująca pomocy prawnej może skontaktować się z [Agencją Spraw Obywatelskich](#), która skieruje ją do najbliższej kliniki prawa. Oto adres Agencji:

Civilstyrelsen

Gyldenløvesgade 11, 2.

1600 Copenhagen V

Telefon: +45 33 92 33 34

Faks: +45 39 20 45 05

E.mail: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

czynne od poniedziałku do czwartku w godz. 10.00-15.00, w piątek w godz. 10.00-14.00.

Ostatnia aktualizacja: 01/05/2010

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.